

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده داروسازی

قالب نگارش طرح درس

نیمسال تحصیلی: نیمه اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

عنوان درس: فارماکولوژی

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه

تعداد واحد: ۱ واحد نظری

سهم استاد: ۱ واحد

زمان ارائه درس: ساعت ۸-۱۰ روزهای یکشنبه

مدرس: سمیرا شیروئی، دکترای تخصصی فارماکولوژی

ساعت مشاوره و پاسخ گویی: ساعت ۱۰-۱۲ روزهای ۴شنبه، دفتر کار مدرس

دروس پیش نیاز: فیزیولوژی

اهداف کلی درس:

فراگیری کلیات علم داروشناسی و آشنایی با برخی از داروهای مختلف موثر بر سیستم های مختلف بدن، مکانیسم عمل،

کاربرد آنها، عوارض شان و تداخلات احتمالی

اهداف کلی جلسات:

۱. داروهای موثر در درمان فشارخون
۲. داروهای موثر در آنژین قلبی
۳. داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب
۴. داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی
۵. دارودرمانی دیابت
۶. کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها

۷. آنتی بیوتیک ها ۱

۸. آنتی بیوتیک ها ۲

جلسه اول

هدف کلی: داروهای موثر در درمان فشارخون

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. هیپرتانسیون را تعریف کند.
۲. داروهای ضد فشار خون بالای شریانی را طبقه بندی کند.
۳. از هر گروه داروهای ضد فشار خون حداقل یک دارو را به عنوان سر گروه نام ببرد.
۴. مکانیسم عمل هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
۵. کارایی هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را به اختصار توصیف کند.
۶. عوارض هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
۷. موارد منع مصرف هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
۸. معیار های کلی انتخاب داروهای ضد فشار خون را بیان کند.
۹. در بیمارانی که همراه هیپرتانسیون بیماری های دیگر نیز دارند دارو یا داروهای انتخابی را نام ببرد و علت آن را شرح دهد.

جلسه دوم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای ضد آنژین قلبی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. انواع بیماری آنژین صدری ذکر کند و علائم بیماری آنژین صدری را بیان نماید.
۲. بتواند پاتوفیزیولوژی آنژین صدری را به طور کلی بیان کند.
۳. درمان های دارویی در انواع بیماری های آنژین صدری بیان کند.
۴. مبنای فارماکودینامیکی انتخاب داروهای ضد آنژین را بیان کند.

۵. داروهای نیترات را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.
۶. پدیده تولرانس به نیترات ها را شرح دهد.
۷. کلسیم بلاکرها مورد استفاده در آنژین را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.
۸. تفاوت های همودینامیک و الکتروفیزیولوژیک گروه های مختلف مسدد کانال کلسیم را شرح دهد.
۹. بتا بلاکرها مورد استفاده در آنژین را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با داروهای موثر در نارسایی احتقانی قلب

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. نارسایی احتقانی قلب را تعریف کند.
۲. مکانیسم های جبرانی را در بیماری نارسایی احتقانی قلبی شرح دهد.
۳. پارامترهایی را که با تغییر آن ها می توان نارسایی قلب را کنترل کرد شرح دهد.
۴. گروه های دارویی مورد مصرف در نارسایی قلبی را نام ببرد.
۵. داروهای هر گروه را نام ببرد.
۶. مکانیسم های مفید بودن داروهای مؤثر بر نارسایی قلبی را بیان کند.
۷. عوارض جانبی داروهای مورد مصرف در هر گروه را بیان کند.

جلسه چهارم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. فعالیت الکتریکی طبیعی در سلول های قلبی و نقش یون های مختلف را توضیح دهد.
۲. آریتمی را تعریف کند و انواع آن را از نظر نحوه تشکیل بگوید .
۳. طبقه بندی داروهای ضد آریتمی را به خوبی توضیح دهد.

۴. مکانیسم اثر؛ عوارض و تداخلات هر گروه دارویی را توضیح دهد.
۵. تاثیر هر کدام از داروها بر روی پتانسیل عمل قلبی را توضیح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: دارودرمانی دیابت

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. انواع دیابت و علائم آن را بداند.
۲. پاتوفیزیولوژی دیابت را بشناسد.
۳. مکانیسم داروهای تزریقی و خوراکی در درمان دیابت را شرح دهد.
۴. عوارض جانبی داروهای تزریقی و خوراکی در درمان دیابت را شرح دهد.

جلسه ششم

هدف کلی: کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. هورمون های آدرنال؛ سنتز و مکانیسم های تنظیم ساخت و ترشح آنها را بداند.
۲. اثرات هورمون های آدرنال بر بدن را بداند.
۳. مکانیسم عمل هورمون های آدرنال و نوع رسپتورهای آن ها را بداند.
۴. علائم پرکاری و کم کاری آدرنال و بیماری های مرتبط را بداند.
۵. استروئیدهای صنعتی و کاربرد فارماکولوژیک آن ها را بداند.
۶. اثرات استروئیدها را بر التهاب، احتباس مایع و قدرت موضعی شان را بداند.
۷. مینرالوکورتیکوئیدها و اثرات آن ها را شرح دهد.
۸. آنتاگونیست های مینرالوکورتیکوئیدی و اثرات و عوارض شان را بداند.

جلسه هفتم

هدف کلی: آنتی بیوتیک ها ۱

اهداف ویژه:

۱. دسته بندی داروهای آنتی بیوتیک را نام ببرد.
۲. انواع بتالاکتام ها و دسته بندی های آن هارا شرح دهد.
۳. مکانیسم بتالاکتام ها و کاربردها و عوارض شان را شرح دهد.
۴. انواع تتراسیکلین ها، مکانیسم و عوارض شان را شرح دهد.
۵. انواع ماکرولیدها، مکانیسم و عوارض شان را شرح دهد.
۶. مکانیسم کلرامفنیکل، مکانیسم و عوارض آن را شرح دهد.

جلسه هشتم

هدف کلی: آنتی بیوتیک ها ۲

اهداف ویژه:

۱. انواع آمینوگلیکوزیدها، مکانیسم، کاربرد و عوارض شان را شرح دهد.
۲. مکانیسم، کاربرد و عوارض انواع سولفونامیدها را شرح دهد.
۳. مکانیسم، کاربرد و عوارض انواع کینولون ها را شرح دهد.
۴. بیماری سل و علائم آن را شرح دهد.
۵. دسته بندی داروهای ضدسل، مکانیسم و عوارض شان را شرح دهد.

منابع:

Katzung's Basic and Clinical Pharmacology, 14th Edition (۲۰۲۲)

روش تدریس:

سخنرانی - پرسش و پاسخ - مجازی

رسانه های کمک آموزشی:

وایت برد، ویدئوپروژکتور

ارزشیابی درس: ۸۰٪ امتحان کتبی ۲۰٪ تکلیف کلاسی

وظایف دانشجویان:

- حضور منظم در جلسات کلاس درس
- مشارکت فعال در کلاس
- توجه به مطالب مطرح شده
- یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سئوالات
- پاسخ به کوئیزهای مختلف کلاس